

Circulaire economie

Circulaire economie

Aan de orde is het **tweeminutendebat Circulaire economie (CD d.d. 11/09)**.

De **voorzitter**:

Aan de orde zijn een aantal tweeminutendebatten. Er geldt het zogenaamde herfstregime. Dat wil zeggen dat we geen onderlinge interrupties toestaan. U mag hooguit een interruptie plegen als de staatssecretaris, die ik van harte welkom heet, een appreciatie heeft gegeven van de moties. We moeten de tweeminutendebatten namelijk zo kort mogelijk houden, gelet op het grote aantal en het feit dat we pas de volgende ochtend lijken te gaan stemmen. Als eerste ga ik het woord geven aan de heer Buijsse. Wacht een ogenblik. Lid Kostić.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

We hadden bij het commissiedebat GroenLinks-PvdA voor ons laten inspreken. Ik zou met toestemming van de Kamer heel graag mee willen doen aan dit debat.

De **voorzitter**:

Is daar bezwaar tegen bij andere leden? Er is geen bezwaar. Dan mag u ook deelnemen. Dan gaan we beginnen met de heer Buijsse. Hij voert het woord namens de VVD-fractie.

De heer **Buijsse** (VVD):

Dank je wel, voorzitter. In het debat is uitvoerig gesproken over het belang van de Plastic Tafel. Ik wil mijn waardering uitspreken voor de deelnemers en voor de betrokkenheid van het ministerie van IenW en andere departementen. Er is veel tijd en energie in geïnvesteerd en dat heeft geleid tot een constructieve samenwerking en een gedeeld perspectief op de weg naar de circulaire economie. Met het oog op de continuïteit en het vasthouden van dit gezamenlijke perspectief vraag ik de staatssecretaris om te bevestigen dat de sessies van de Plastic Tafel tot in ieder geval einde 2025 zullen worden voortgezet.

Daarnaast realiseer ik mij dat dit kabinet tijd nodig heeft om de best mogelijke oplossingen zorgvuldig te verkennen en uit te werken en dat er daarom nu nog geen concrete toezeggingen kunnen worden gedaan. Ik wil de staatssecretaris vragen om de kennis en kunde die binnen de Plastic Tafel aanwezig is, zo veel als mogelijk te betrekken bij de verdere uitwerking van de plannen van dit kabinet.

Voorzitter, ik heb nog twee moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat bedrijven die actief zijn in de circulaire textielbranche in Nederland in zwaar weer verkeren door sterke concurrentie van (ultrafast) textiel uit onder andere China;

constaterende dat de textielbranche gezamenlijk wil werken aan een visie en een praktisch aanbod om afzetmarkten en concurrentiekracht te versterken en Europese wetgeving te benutten en hierbij het kabinet vraagt om praktische ondersteuning;

roept de regering op om onder leiding van de Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie met de bedrijven en organisaties uit de textielbranche een circulaire textieltafel in te stellen met de opdracht in gesprek te gaan en waar mogelijk afspraken te maken binnen de bestaande budgettaire kaders, en de Kamer hierover begin 2026 te

informereren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Buijsse en Gabriëls.

Zij krijgt nr. 382 (32852).

De heer **Buijsse** (VVD):

Dan mijn tweede en laatste motie, voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat handelaren en online marktplaatsen van buiten de EU vaak geen UPV-bijdrage afdragen, wat leidt tot een ongelijk speelveld en hogere tarieven voor bedrijven die dat wel doen;

overwegende dat non-compliance vaak het gevolg is van versnipperde regels in 27 lidstaten en niet uitsluitend van onwil;

overwegende dat Frankrijk en België aantonen dat een "pay on behalf"-model, waarbij platforms namens handelaren de UPV-verplichtingen kunnen uitvoeren, leidt tot hogere naleving en eenvoudiger toezicht;

verzoekt de regering zich in Europees verband in te zetten voor een geharmoniseerd kader voor UPV-stromen en een digitaal onestopshopregister, zodat verplichtingen voor grensoverschrijdende handelaren beter uitvoerbaar zijn en het toezicht effectiever is, en daarbij de inbreng van belanghebbenden en toezichthouders te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Buijsse en Gabriëls.

Zij krijgt nr. 383 (32852).

De heer **Buijsse** (VVD):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel voor uw inbreng. Op mijn lijstje staat de heer Bamenga, maar die zie ik niet. Dan ga ik door naar de heer Gabriëls. Hij is woordvoerder namens GroenLinks-Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):
Voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Plastic Tafel heeft geleid tot een gedragen uitkomst aangaande een

zogenaamde circulaire hefboom;

constaterende dat deze circulaire hefboom leidt tot een materialentransitiefonds, gevuld door een heffing op fossiele plastics in specifieke eindproducten, waarmee investeringen in circulaire bedrijven gedaan zullen worden;

verzoekt de regering deze circulaire hefboom na uitwerking wettelijk vast te leggen, met als streven deze in 2027 in werking te laten treden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Gabriëls, Bamenga en Wingelaar.

Zij krijgt nr. 384 (32852).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er nog steeds te veel ingeleverde elektronische apparaten door de shredder gaan;

overwegende dat reparatie en hergebruik van deze apparaten meer bijdragen aan de circulariteitsdoelstellingen dan recycling;

constaterende dat Stichting OPEN, de producentenorganisatie voor elektrische apparaten, wel een inzameldoelstelling maar geen hergebruikdoelstelling opgelegd gekregen heeft;

verzoekt de regering om in het Nationaal Programma Circulaire Economie een hergebruiksdoelstelling voor elektronische apparaten op te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Gabriëls, Wingelaar en Bamenga.

Zij krijgt nr. 385 (32852).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat aan de Plastic Tafel geen consensus is bereikt over de plastic-heffing;

constaterende dat deze heffing dus bij de afvalverbrandingscentrales komt te liggen;

overwegende dat het onwenselijk is dat inwoners hierdoor veel meer gaan betalen voor hun afvalstoffenheffing en recyclers meer gaan betalen voor hun residu;

verzoekt de regering om de plastic-heffing niet volledig bij de afvalverbrandingsinstallaties te laten landen, maar deze evenredig te verdelen over de gehele keten, waaronder producenten van fossiele polymeren en bedrijven die onnodige plastics op de markt brengen zoals supermarktketens,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Gabriëls.

Zij krijgt nr. 386 (32852).

Hartelijk dank. Dan gaan we luisteren naar de heer Boutkan. Hij voert het woord namens de fractie van de PVV.

U geeft iets aan de minister; is dat een vorm van omkoping of is dat gewoon ...

De heer Boutkan (PVV):

Het is heel duurzaam, voorzitter!

De voorzitter:

Oké. Gaat uw gang.

De heer Boutkan (PVV):

Dank u wel, voorzitter. Tijdens het commissiedebat heeft de staatssecretaris erkend dat er iets niet goed gaat in Nederland, en dan met name met de richtlijn voor eenmalig gebruik van plastic. Voorts heeft de staatssecretaris toegezegd dat hij met producenten in gesprek gaat om hier meer duidelijkheid over te krijgen. Hij heeft aangegeven dat de regeling rondom de definitie van plastic in 2026 zal worden herzien. Ondertussen worden ondernemers geconfronteerd met aanslagen op basis van de huidige regeling voor eenmalig gebruik van plastic.

Daarom heb ik de volgende vragen aan de staatssecretaris. Betekent de toezegging van de staatssecretaris tijdens het commissiedebat dat bestaande aanslagen bevroren worden tot over dit punt duidelijkheid is? Kan hij Verpact verzoeken om gedurende de periode dat er een nog geen definitief besluit is genomen, de aanslagen op te schorten? Is er al een datum geprikt waarop de staatssecretaris in gesprek gaat met de betreffende ondernemers?

In de Volkskrant staat een uitgebreid artikel met als kop "Wilhelminapepermunt is duurzaam verpakt, toch krijgt de fabrikant heffing voor wegwerpplastic". Hoe verhouden de uitspraken van de staatssecretaris zich tot de uitspraak van de woordvoerder van het ministerie van IenW dat zij de Europese regels volgen en dat uitzonderingen kunnen zorgen voor meer onduidelijkheden en meer grensgevallen?

Voorzitter. Dan de metaaltafel. We hebben een Plastic Tafel, een textieltafel en nu komt de sector ook met een metaaltafel. Het is op zich natuurlijk prima dat ze daarmee komen. Naar aanleiding van de woorden van de staatssecretaris, die heeft gezegd dat een goede en open dialoog tussen beleidsmakers en de sector essentieel is, vraag ik aan de staatssecretaris of hij een toezegging kan doen om ook deze metaaltafel te gaan ondersteunen.

Ik ben ruim binnen de tijd gebleven, voorzitter.

De voorzitter:

Ja, heel fijn. Hartelijk dank. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Wingelaar. Zij voert het woord namens Nieuw Sociaal Contract. Gaat uw gang.

Mevrouw Wingelaar (NSC):

Dank u wel, voorzitter. De staatssecretaris heeft het in zijn brief van afgelopen week erover dat het kabinet het ecolabel een goed idee vindt, maar dit Europees wil regelen. Ze stellen

namelijk: als iedere lidstaat een eigen ecoscore zou invoeren, leidt dit tot versnippering van de interne markt. Maar wat gebeurt er als Frankrijk wetgeving op basis van een ecoscore invoert? Worden Nederlandse bedrijven dan niet op achterstand gezet? Hoe kan de staatssecretaris een level playing field garanderen?

Voorzitter. Ik vind het ontzettend jammer dat de staatssecretaris een campagne om consumenten bewuster voor lokaal en circulair te laten kiezen, niet ziet zitten. Voor regio's als Groningen en Limburg is dit essentieel voor de lokale economie en de lokale werkgelegenheid. Als Kamerlid was de staatssecretaris echt voorstander van campagnes. Ik verwijs hem bijvoorbeeld naar de Wet DBA. Ik vraag de staatssecretaris dan ook met klem dit in heroverweging te nemen.

Dan een motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Plastic Tafel breed draagvlak heeft uitgesproken voor invoering van een circulaire hefboom;

overwegende dat de invoering dreigt te vertragen doordat de Europese delegated act voor het digitale productpaspoort textiel pas in 2027 in werking treedt en pas achttien maanden later handhaafbaar is;

overwegende dat hierdoor kostbare jaren verloren dreigen te gaan en circulaire bedrijven in Nederland onzekerheid ervaren;

verzoekt de regering:

- zich expliciet te committeren aan een beleidstraject dat moet leiden tot een wettelijke borging van de circulaire hefboom ter perspectief van de industrie;
- zich in Brussel actief in te zetten voor publicatie van de delegated act voor het digitale productpaspoort voor textiel in uiterlijk januari 2027;
- te borgen dat zowel binnenlandse producten als importproducten onder gelijke voorwaarden vallen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Wingelaar, Gabriëls en Buijsse.

Zij krijgt nr. 387 (32852).

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:

Hartelijk dank. Dan gaan we tot slot in de termijn van de Kamer luisteren naar het lid Kostić namens de Partij voor de Dieren.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

Voorzitter. We moeten voorkomen dat we de fouten bij het gebruik van giftig staalafval, staalslakken, opnieuw maken. Daarom drie moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het RIVM en de ILT concluderen dat bij de toelating van bouwstoffen niet alle relevante uitlopende stoffen worden meegenomen, evenals de pH-waarde, terwijl deze schadelijk kunnen zijn;

constaterende dat de staatssecretaris van IenW erkent dat de kwaliteitseisen voor bouwstoffen uit de Regeling bodemkwaliteit 2022 onvoldoende bescherming bieden;

constaterende dat dit zorgt voor milieu- en gezondheidsproblemen, zoals we zien bij staalslakken;

verzoekt de regering om op zo kort mogelijke termijn bijlage A bij de Regeling bodemkwaliteit 2022 aan te vullen, zodat de pH-waarde van uitloogwater standaard wordt onderzocht als kwaliteitseis voor bouwstoffen, en eveneens normen voor alle andere relevante uitlopende stoffen op te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kostić.

Zij krijgt nr. 388 (32852).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Commissie m.e.r. een negatief advies heeft gegeven op het Circulair Materialenplan omdat de milieu- en gezondheidseffecten onvoldoende in beeld zijn gebracht;

overwegende dat experts aan de Tweede Kamer hebben laten weten dat we moeten leren van de casus staalslakken en we de effecten op gezondheid en milieu moeten toetsen;

verzoekt de regering om het Circulair Materialenplan onafhankelijk te laten beoordelen op gezondheids- en milieueffecten, en hierover zo snel mogelijk aan de Kamer te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić, Gabriëls, Bamenga, Koekkoek en Grinwis.

Zij krijgt nr. 389 (32852).

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

De laatste motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Plastic Tafel op zoek moest naar een alternatief voor de plastic-heffing van 567 miljoen op producenten, maar daar niet in is geslaagd;

overwegende dat het kabinet de 567 miljoen nu wil ophalen via een verhoging van de CO₂-heffing en de afvalstoffenbelasting;

overwegende dat met deze heffing de belasting voor een groot deel op het bordje van de Nederlandse burger, het mkb en de recyclers komt te liggen;

overwegende dat het daarmee geen duurzaamheidsmaatregel is, maar een platte belasting die circulariteit zelfs in de weg zit en het draagvlak voor afvalscheiding en recycling ondermijnt;

overwegende dat Nederland jaarlijks een plasticafdracht aan de EU doet en dat uit de algemene middelen financiert, en dat het daarmee eigenlijk een fossiele plasticsubsidie is;

overwegende dat buurlanden zoals Frankrijk en Duitsland de plasticafdracht verhalen op plasticproducenten en daarmee laten zien dat het anders kan;

verzoekt de regering de 567 miljoen niet enkel bij de afvalsector te heffen, maar om deze opgave te verdelen over de gehele keten;

verzoekt de regering de plasticafdracht op producenten te verhalen, zodat de plastic-heffing deels afgedekt wordt en de vervuiler betaalt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić en Bamenga.

Zij krijgt nr. 390 (32852).

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

Dank u wel.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Dat was de termijn van de Kamer. We gaan tien minuten schorsen. Dan krijgen we een appreciatie van de staatssecretaris op de acht ingediende moties. We zijn geschorst. O, ik had de laatste nog niet opgeschreven. Het zijn inderdaad negen moties. Dank.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de voortzetting van het tweeminutendebat over circulaire economie. Ik geef het woord aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Ga uw gang.

Staatssecretaris **Aartsen:**

Voorzitter. Dank aan de Kamer, overigens ook voor de complimenten voor de Plastic Tafel. Daar sluit ik me gemakshalve bij aan.

Voorzitter. Er zijn een aantal vragen gesteld en er waren een aantal moties. Laat ik beginnen met de vragen. De heer Buijsse vroeg mij of ik kan bevestigen dat de Plastic Tafel wordt doorgezet dit jaar en dat wij de kennis en kunde ervan gebruiken. Op beide vragen is het antwoord ja.

De heer Boutkan vroeg mij naar de welbekende Wilhelminapepermuntjes en vroeg of er licht zat tussen wat ik gezegd heb in het commissiedebat en wat er in de Volkskrant stond. Het antwoord daarop is nee. Het is in lijn met elkaar. Daarin is ook gezegd dat wij dezelfde definitie hanteren als in Europa. De discussie gaat steeds over twee onderdelen. Ik heb toegezegd om een en ander te gaan wijzigen. Het gaat om de toelichting bij de wet. We merken dat die op een heel andere manier wordt geïnterpreteerd door onder andere producenten. Die toelichting bij de definitie gaan we dus aanpassen. Dat zit 'm onder andere in de additieven. Als het papier is maar er bijvoorbeeld verf op wordt gebruikt, kan het weer onder iets anders vallen. Dat was steeds het punt van de heer Boutkan. Het ging over de bekende Wilhelminapepermuntjes, de bekertjes en over andere voorbeelden die eerder in debatten zijn gebruikt. Ik heb al aangegeven dat we dat gaan aanpassen. We kunnen overigens nu niet de betalingen opschorten, omdat we niet weten wat het effect is van de aanpassing van die toelichting. We gaan erover in gesprek met de ondernemers. Dat heb ik ook toegezegd. Inmiddels staat het eerste werkbezoek gepland. Dan gaan we er verder over in gesprek.

De heer Boutkan vroeg mij nog om toe te zeggen dat er ook een metaaltafel komt. Ik ben van harte bereid om dat toe te zeggen. Ik heb al een tipje van de sluier opgelicht over de actualisatie van het Nationaal Programma Circulaire Economie. Ik heb al aangegeven dat ik graag met ondernemerstafels of ketentafels wil gaan werken. We moeten de exacte naam nog even bedenken. Maar het zullen ketentafels zijn waarbij we met een economische blik of een ondernemersblik, zoals ik al eerder zei, naar de circulariteit kijken voor de hele keten van bepaalde producten. Als er behoefte is aan een metaaltafel ben ik van harte bereid om dat te doen. Hoe meer ondernemers zich willen committeren aan de doelstellingen voor circulariteit, hoe beter.

De voorzitter:

In principe is er ruimte voor één vraag over een motie, maar als beloning omdat u geen motie heeft ingediend, sta ik uw vraag toch toe.

De heer Boutkan (PVV):

En omdat ik nog twintig seconden overhad. Een heel korte vraag inderdaad. Ik vraag de staatssecretaris of hij bereid is om in gesprek te gaan met Verpact over de boetes die nu gewoon bij ondernemers op de deurmat komen.

Staatssecretaris Aartsen:

Ik ben best bereid om Verpact te betrekken bij het proces dat wij nu doorlopen ten aanzien van die toelichting, om te kijken waar de ruis op de lijn zit. Want daar gaat het uiteindelijk over. Ik ben van harte bereid om dat samen met Verpact te doen. Ik kan alleen niet nu hard toezeggen dat we die boetes opschorten. Dat kan niet, omdat we echt per geval moeten kijken wat die toelichting doet. Nogmaals, ik ga in overleg met ondernemers. Ik ga daarvoor in overleg met Verpact, dus dat kan ik zeker toezeggen.

Mevrouw Wingelaar vroeg mij naar de campagnes. In de brief ben ik daar heel duidelijk over geweest. We zien daar op dit moment niet de toegevoegde waarde van en we hebben twijfels over de effectiviteit.

Voorzitter. Dan de moties. De motie op stuk nr. 382, van de heer Buijsse, verzoekt mij om een textieltafel in te stellen. Die kan ik oordeel Kamer geven. Dat past ook in het beeld van het nieuwe NPCE, waarin wij zo veel mogelijk samen met ondernemers willen werken aan circulaire economie. Ik ben dus van harte bereid om dat te gaan doen. Er lopen al initiatieven. Ik verwacht dat de textieltafel al dit najaar kan starten. De Kamer ontvangt in 2026 de uitkomsten ervan. Dus oordeel Kamer.

Ook de motie op stuk nr. 383 kan ik oordeel Kamer geven. Het is goed dat we ook dit

onderdeel, dat echt een verstorend effect heeft, erbij betrekken en in Europees verband gaan kijken hoe we dit kunnen aanpakken. We zullen dit ook meenemen in onze inzet ten aanzien van de Circular Economy Act. Dus de motie op stuk nr. 383 krijgt oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 384 moet ik helaas ontraden. Een streven is mooi, maar als een streven niet realistisch is, dan zijn we volgens mij niet helemaal fair. We willen hetzelfde. Ik zal een volgende motie — volgens mij is die van mevrouw Wingelaar en staat de heer Gabriëls daar ook onder — zo meteen oordeel Kamer geven, maar deze moet ik echt ontraden. Ik wil best ergens naar streven, maar als ik nu al weet dat dat streven onhaalbaar is, omdat het voorstel van de Europese Commissie pas in 2027 zal komen en de inwerkingtredingdatum later dan 2027 zal zijn, moet ik deze helaas ontraden.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Het gaat dus puur om het jaartal dat er staat, en niet om het daadwerkelijk wettelijk vastleggen van die circulaire hefboom?

Staatssecretaris **Aartsen**:

Dan gaan we op woorden zitten. In deze motie staat nu: na uitwerking. Dat behoudt ons nu natuurlijk wel het recht dat als de uitwerking onwerkbaar blijkt, het dan niet juridisch kan worden vastgesteld. Zoals ik in het debat ook al heb gezegd: volgens mij willen we hetzelfde. Ik kom daar zo bij de motie-Wingelaar op terug. Dat is de motie op stuk nr. 387. Die ga ik oordeel Kamer geven, verklap ik alvast. We willen hetzelfde, maar deze motie moet ik in deze vorm ontraden. Volgens mij staat uw naam ook onder die andere motie. Volgens mij kan er een mooie combinatie worden gemaakt, maar dat is aan u.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 384 is ontraden.

Staatssecretaris **Aartsen**:

De motie op stuk nr. 385 kan ik oordeel Kamer geven met dien verstande dat we een hergebruiksdoelstelling op gaan nemen in het nationaal programma. Als het gaat over een harde, wettelijke doelstelling, dan is het mijn voornemen om dat te doen in de e-wasteverordening die in Europa in de maak is. Ik hoop echt dat ik in oktober de inzet van Nederland ten aanzien van circulaire economie, en dus ook van e-waste, kan delen. Ik hoop dat we daarin dezelfde ambitie kunnen tonen. De motie op stuk nr. 385 krijgt met die toelichting dus oordeel Kamer.

Voorzitter. De motie op stuk nr. 386 is ontijdig, omdat wij gezegd hebben dat we nu samen met de werkgroep afvalsector aan het kijken zijn naar alternatieven. Daar wil ik graag even op wachten. De besluitvorming zal op z'n vroegst in het voorjaar van 2026 plaatsvinden. Ik kan nu nog niet vooruitlopen op de alternatieven die zijn geschetst in de motie.

De **voorzitter**:

In principe gaat een verzoek aan de indiener om de motie aan te houden vooraf aan het oordeel "ontijdig".

Staatssecretaris **Aartsen**:

Zou u de motie willen aanhouden?

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Nee, ik ga 'm niet aanhouden. Ik ga 'm zeker niet aanhouden, omdat de afvalverbrandingssector echt zorgen heeft over het besluit van het kabinet om de hele plastic-heffing van 567 miljoen bij de afvalverbrandingscentrales neer te leggen, waardoor inwoners €100 extra gaan betalen voor hun afvalstoffenheffing. We kunnen hier het signaal mee afgeven dat we dat gewoon niet willen. Dat signaal moeten we afgeven, dus ik zal deze

motie zeker niet aanhouden. Ik ben ook heel benieuwd wie dit vanuit de Kamer gaat tegenhouden.

Staatssecretaris **Aartsen**:

Dan is de motie op stuk nr. 386 ontraden met de annotatie dat het kabinet heel duidelijk heeft gezegd dat dit een technische dekking bevat. Dat staat ook zo in de begroting en in de Miljoenennota. Het gaat om een technische dekking. Als u de tabellen leest, zult u ook zien dat het kabinet de jaarschijf één jaar vooruit heeft geduwd, zodat er voldoende ruimte is om met de sector te kijken naar een goed alternatief voor de dekking. Om deze reden is de motie dus ontraden.

Voorzitter. Dan kom ik op de motie op stuk nr. 387. Ik had al verkapt dat ik die graag oordeel Kamer wil geven, omdat die de gezamenlijke ambitie voor een circulaire hefboom onderschrijft, maar mij wel de ruimte geeft om ervoor te zorgen dat we de delegated act naar voren halen. We willen daar versnelling op en geen vertraging. We zijn ook van plan om dat mee te nemen in onze non-paper over circulaire economie. Deze motie krijgt dus oordeel Kamer. Dank voor deze motie.

Voorzitter. De motie op stuk nr. 388 van het lid Kostić is ontijdig. Het lid Kostić is niet aanwezig, dus ik zou haar willen verzoeken om de motie aan te houden. Ik heb deze motie overigens al min of meer toegezegd in het commissiedebat van afgelopen dinsdag. Ik heb toen gezegd dat we op dit moment onderzoek doen naar de pH-waardes in het traject van staalslakken en dat we de position paper van de ILT meenemen in het Besluit bodemkwaliteit. Maar ik kan nog niet vooruitlopen op dat onderzoek. Dat zou ook geen recht doen aan het RIVM. Als de motie dus niet wordt aangehouden, dan is deze ontraden.

De **voorzitter**:

Ik ga het oordeel "ontraden" opschrijven. Het aanhouden van een motie kan in formele zin natuurlijk wel, maar alle moties vervallen aan het eind van deze zittingsperiode. Per 29 oktober zijn alle aangehouden moties weggestreept. Ik vermoed dat ze 'm niet zou willen aanhouden.

Staatssecretaris **Aartsen**:

Dat biedt kansen, voorzitter. Dan is die gemakshalve ontraden.

De motie op stuk nr. 389 is overbodig, omdat wij op dit moment al een MER hebben uitgevoerd en nog een aanvullende MER doen.

De motie op stuk nr. 390 is ontraden, met dezelfde verwijzing als ik aan de heer Gabriëls gaf. De motie loopt vooruit op de besluitvorming die we hebben ten aanzien van de afvalsector en het zoeken naar een alternatief.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Omdat lid Kostić er niet is, ga ik de vraag over de motie op stuk nr. 389 nog even stellen. De staatssecretaris zegt dat er een milieueffectrapportage heeft plaatsgevonden, maar dit gaat over gezondheidseffecten. Die worden niet direct meegenomen in de milieueffectrapportage op de manier zoals deze motie bedoelt.

Staatssecretaris **Aartsen**:

Maar we hebben een aanvullende milieueffectrapportage hierop laten doen, waarin deze aspecten natuurlijk in lijn daarvan worden meegenomen. We nemen milieueffecten niet alleen mee vanwege het milieu; dat is natuurlijk ook vanwege het feit dat ze gezondheidseffecten hebben. Als iets het milieu schaadt, kan het ook de gezondheid schaden. Dat zit daar ook in. Vandaar dat we dat op die manier doen.

De **voorzitter**:

Dank aan de staatssecretaris. O, mevrouw Wingelaar heeft nog een vraag.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Excuses, voorzitter. De staatssecretaris heeft op één vraag geen antwoord gegeven.

Staatssecretaris **Aartsen**:

Excuus.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Die ging over de ecoscore. Worden Nederlandse bedrijven niet op achterstand gezet als Frankrijk wetgeving invoert?

Staatssecretaris **Aartsen**:

Per definitie worden Nederlandse bedrijven op achterstand gezet als er geen gelijk speelveld in Europa is. Nederland is een klein land, dat zijn boterham moet verdienen op het internationale speelveld. Daarom wil je voor al dit soort zaken een gelijk speelveld. Ik zou het juist onverstandig vinden als wij onszelf, met alles wat er nu speelt in de recyclingsector, als Nederland ook weer op achterstand zouden zetten in Europees verband. Vandaar dat al mijn inzet gericht is op een Europees gelijk speelveld. Ik heb daarbij, overigens samen met mijn Franse collega, de ambitie om het omhoog te krijgen.

De **voorzitter**:

Dank. Dat was het einde van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

We gaan hedenavond — ik moet zeggen: waarschijnlijk morgenochtend heel vroeg — stemmen over de ingediende moties. Ik schors voor een enkel ogenblik.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.